Skólanámskrá Víkurskóla 2025-2026

Fag: Lífsleikni 9. bekkur

Grunnþættir menntunar

Hér að neðan eru linkar í rit um grunnþætti menntunar

Fag við lok 10. bekkjar	
Hæfniviðmið **nemandi getur:**	**Námsleiðir**
Lykilhæfni fyrir 8.–10. bekk **Tjáning og miðlun** ● **Hæfniviðmið:**	Námsleiðirnar sem hér eru dregnar saman endurspegla fjölbreyttar aðferðir sem kennarar geta nýtt til að styðja við nám og þroska nemenda í lífsleikni og umsjón. Þær tengjast hæfniviðmiðum aðalnámskrár í samfélagsgreinum, íþróttum og heilsueflingu, upplýsingatækni og lykilhæfni, og miða að því að efla sjálfsþekkingu, samskipti, samvinnu, ábyrgð, vellíðan og borgaravitund. Listinn er ekki tæmandi, heldur ætlaður sem leiðbeinandi yfirlit yfir helstu námsleiðir sem nýtast í mismunandi samhengi. Hann býður upp á blöndu af

○ Tjáð hugmyndir og tilfinningar á skýran og skipulegan hátt. ○ Tileinkað sér og nýtt fjölbreyttan orðaforða og hugtök sem tengjast ólíkum viðfangsefnum. ○ Brugðist við margvíslegum upplýsingum og hugmyndum, tekið þátt í umræðum og tekið tillit til ólíkra sjónarmiða. ○ Valið úr fjölbreyttum leiðum til miðlunar. ○ Rætt á skýran hátt um málefni þannig að áhugi viðmælanda sé vakinn. **Skapandi og gagnrýnin hugsun** ● **Hæfniviðmið:** ○ Spurt gagnrýninna spurninga og nýtt þær í rannsóknum. ○ Rökrætt álitamál frá ólíkum sjónarhornum. ○ Leyst fjölbreyttar áskoranir á skapandi hátt.	hefðbundnum og skapandi nálgunum sem hægt er að laga að þörfum og reynslu nemenda, ólíkum viðfangsefnum og fjölbreyttum kennsluaðferðum. Markmiðið er að tryggja að nemendur fái tækifæri til að þjálfa fjölbreytta hæfni sem styður við persónulegan þroska, félagsfærni og lýðræðislega þátttöku. Áhersla er lögð á að nám í lífsleikni verði markvisst, virkt og fjölbreytt, þar sem unnið er bæði í einstaklingsvinnu og samvinnu við aðra. Munnlegar kynningar, samræður og rökræður. Ritun dagbóka, hugleiðinga eða persónulegra texta. Æfingar í að velja miðil (myndband, kynning, ritgerð, skýrsla). Hlutverkaleikir og tjáningarverkefni til að þjálfa sjálfsöryggi. Vinnustofur með skapandi lausnaleit. Umræðutímar um samfélagsleg álitamál. Greining á fjölmiðlum og auglýsingum. Æfingar í endurgjöf og ígrundun eigin vinnu. Hópaverkefni með skýru hlutverkaskipulagi. Nemendaþing þar sem teknar eru ákvarðanir í lýðræðislegri samvinnu. Sjálfstæð verkefni með eftirfylgni í námsmappu.

○ Tekið upplýsta afstöðu til gagna og upplýsinga, dregið ályktanir og túlkað þær. ○ Lært af mistökum og séð í þeim nýja möguleika til framfara. ○ Beitt ólíkum sjónarhornum og gagnrýninni hugsun í fjölbreyttum viðfangsefnum. **Sjálfstæði og samvinna** ● **Hæfniviðmið:** ○ Sýnt frumkvæði, sjálfstæði og ábyrgð í vinnubrögðum. ○ Tekið ákvarðanir um eigið nám og hagsmuni með lýðræðislegum hætti. ○ Unnið með öðrum og lagt sitt af mörkum í samstarfi. ○ Nýtt sér leiðsögn og endurgjöf á uppbyggilegan hátt.	Markviss endurgjöf jafningja og kennara. Heimildaleit og heimildaskráning. Greining á falsfréttum og áróðri. Æfingar í að nýta myndræna og stafræna miðlun (plakat, myndband, kynning). Einstaklingssamtöl og sjálfsmatsblöð. Ferilmappa með reglulegri ígrundun. Áætlanagerð um framtíðarnám og starfsferil. Notkun vaxtarhugarfars (growth mindset) æfinga.

○ Sinnt hlutverki sínu í samstarfi og axlað ábyrgð. **Nýting miðla og upplýsinga** ● **Hæfniviðmið:** ○ Greint á milli áreiðanlegra og óáreiðanlegra miðla. ○ Nýtt ólíka miðla á ábyrgan hátt til að afla og miðla upplýsingum. ○ Valið traustar heimildir og sett fram á siðferðilega ábyrgan hátt. **Ábyrgð og mat á eigin námi** ● **Hæfniviðmið:** ○ Sett sér fjölbreytt og skapandi markmið á grunni styrkleika. ○ Skilið og rökstutt viðmið um árangur.	

○ Sett sér raunhæf og metnaðarfull markmið um nám og frammistöðu. ○ Skipulagt og ígrundað eigið nám og borið ábyrgð á því. ○ Nýtt upplýsingar um námsleiðir og störf við skipulagningu starfsferils.	
Samfélagsgreinar **Sjálfsmynd** ● **Hæfniviðmið:** Útskýrt hvernig sjálfsmynd mótast, fjallað um lífsviðhorf, greint staðalmyndir og fordóma, þekkt eigin styrkleika, áskoranir og áhugasvið, beitt hugtökum kynjafræði, þekkt margbreytileika tilfinninga og virt mörk í samskiptum. **Borgaravitund**	**Kennsluaðferðir:** Persónuleg ígrundun og dagbókaskrif. Umræður um fordóma, fjölmiðla og staðalmyndir. Sjálfsmyndaverkefni (t.d. áhugakort eða styrkleikakort). Æfingar í samskiptahæfni og mörkum. Nemendaþing um reglur og lýðræði. Umferðarfræðsla með verkefnum og leikjum. Þátttaka í samfélagsverkefnum eða umræðum um mannréttindi.

• **Hæfniviðmið:** Útskýrt hlutverk reglna, lýðræðis og borgaravitundar, ígrundað eigin getu til aðgerða, sýnt ábyrga hegðun í umferðinni. **Jörðin okkar** • **Hæfniviðmið:** Varpað ljósi á ábyrgð á náttúruvernd, borið saman menningarheima, útskýrt áhrif mannlegra athafna á loftslag og auðlindanýtingu.	Umhverfisverkefni (t.d. loftslagskort eða rannsókn á kolefnisspori). Samanburður á menningarheimum með myndrænum verkefnum. Vettvangsferðir eða verkefni tengd sjálfbærni.
Skólaíþróttir **Félagslegir þættir** • **Hæfniviðmið:** Skilið mikilvægi virðingar, liðsanda og leikreglna. **Heilsa og heilsuefling**	Hópíþróttir með áherslu á liðsheild. Umræður um sanngirni, virðingu og réttlæti í leik. Einstaklingsáætlanir um hreyfingu og vellíðan. Sjálfsmat á markmiðum og framvindu.

• **Hæfniviðmið:** Sett sér markmið í heilsurækt og metið árangur.	
Upplýsinga- og tæknimennt **Stafræn borgaravitund** • **Hæfniviðmið:** Nýtt stafræna tækni til vellíðunar, þekkt áhrif samfélagsmiðla, verndað sig á netinu, fylgt siðareglum og þekkt stafrænt fótspor.	Umræður og verkefni um samfélagsmiðla. Æfingar í öryggi á netinu. Sköpun stafræns efnis með siðferðislegum ramma.